

REPERTORIUM OP DE LENEN VAN DE MERWEDE, 1319-1801

door
J. C. Kort

Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 33 (1978) en jrg. 43 (1988), een uitgave van de Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie

Inleiding

Reeds in het begin van de veertiende eeuw is sprake van lenen en leenmannen van het huis de Merwede, gelegen ten oosten van Dordrecht.¹ Van de eigen registratie is het oudste register echter sinds de 18e eeuw spoorloos, wat aan de samenstelling van onderstaand repertorium aanmerkelijke moeilijkheden in de weg heeft gelegd. In dit register bevonden zich behalve leenakten van de Merwede nog dergelijke akten van Holland, Heukelum en Dussen Muilkerk, die hier niet zijn opgenomen. Een nieuwer register, begonnen in 1688, bevindt zich echter nog in het Gemeentearchief van Dordrecht in het nieuw archief van de stad onder nr. 2067 bij andere stukken van de heerlijkheid van de Merwede. Het is hier aangeduid met het cijfer II. Er zijn eveneens enige procuraties voor andere leenkamers in geregistreerd.

Daarnaast kon uit eigentijdse bronnen gebruik gemaakt worden van de ontvangsten van heergewaden, waarvan onderstaande in het Gemeentearchief berusten in het nieuw archief:

nr. 2072: 1605-1612

nr. 2074: 1645-1647

nr. 2073: 1623-1646

nr. 2075: 1681-1682

Deze zijn hier door het blote cijfer aangegeven.

De inhoud van het oudste register is gedeeltelijk nog bekend uit een tweetal uittreksels onder de stukken van de Merwede.

Het ene bevat een repertorium, dat is bijgehouden tot 1760. Het draagt het nummer 2071. Een uittreksel uit hetzelfde register bevindt zich aldaar onder nr. 2070. Het is eveneens ca. 1760 opgesteld door mr. Jacob Karsseboom, ontvanger van de heergewaden van de Merwede, zoals blijkt uit zijn eigenhandige aantekeningen in het leenregister vanaf dat jaar. Zelfs slaagde hij erin een tweetal verduisterde lenen weer aan het licht te brengen.² Een iets vollediger exemplaar van dit uittreksel bevindt zich overigens in het archief Repelaer in het GA Dordrecht, nr. 1090.

Tenslotte bleek zich in de handschriften van het Gemeentearchief, nr. 1683/7 een omslag met uittreksels en afschriften uit het oude leenregister te bevinden, waarschijnlijk afkomstig van Matthijs Balen. Ook in diens werk 'Beschrijvinge der stad Dordrecht enz., Dordrecht 1677' is materiaal uit het register verwerkt. Daar deze gegevens echter niet eigentijds zijn, is een nadere verwijzing achterwege gelaten. Charters uit de archieven Berg en van Byland op het ARA zijn wel nader aangeduid.

Op ruimer schaal konden echter gegevens uit het archief van de Leen- en Registerkamer van Holland (LRK) verwerkt worden, daar de lenen van de Merwede hangend proces in de 16e eeuw aldaar verheven moesten worden.³ Wederom werd de Leenkamer met de registratie belast in 1569, toen de heerlijkheid verbeurd verklaard werd door Filips II.

Het repertorium is hiermee gelijk in opzet aan dat van Langerak.

Behalve de leenkamer van de Merwede werden nog toegevoegd lenen van Tolloisen en van Nikolaas van de Merwede, ridder. Bij de eerste kamer blijkt de leenheer in 1472 dezelfde te zijn als die van de Merwede. Bij de tweede is het wel waarschijnlijk, dat deze lenen zijn opgegaan in de Merwede. Daarentegen moest nog een zogenaamd leen van de Merwede in Zwaluwe in de Klaverpolder verwijderd worden, daar dit leen slechts op persoonlijke titel in de Merwede was geregistreerd.⁴

Noten:

1. Zie nr. 6.
2. Nrs. 12B en 39.
3. W.H. Lenselink. *De heren van der Merwede*, 1243-1403 in: *Hollandse studiën* 3, 's-Gravenhage-Haarlem 1972, p. 7.
4. *Ons Voorgeslacht*, jrg. 27, 1972, nr. 198. pp. 303-4 (leen Hontshol); de akten: Nassause Domeinraad, inv. 9015 ad Zwaluwe.

LENEN VAN DE MERWEDE

BLOKLAND

1. **4 morgen land in (1569: Laag) Blokland, (1560: strekkend van Cortzij tot de halve sloot van Brandwijk), oost: (1495: Paulus Dirksz.; 1509: Gerard Jacobsz.; 1560: Cornelis Reinersz.), west: (1495: Reiner Pietersz.; 1560: Cornelis Hugenz.), jaarlijks 14 s. (1569: 20 pond) waardig.**

...-1474: Otto Willemsz. vermeld, LRK 283 fol. 185.

...-1495: Arnout Cornelisz.

...-1509: Cornelis Arnoutsz.

14-8-1560: Cornelis Arnout Dirksz. met ledige hand.

...-1569: Cornelis Arnout Dirksz., wonend in de Dordrechtse waard, vermeld, hem aangekomen bij dode van zijn vader, LRK 340 fol. 172.

27-11-1589: Cornelis Arnoutsz. met ledige hand.

18-4-1601: Cornelis Arnoutsz. met ledige hand.

16-11-1603: Cornelis Jan Allardsz. en Allard Adriaansz. bij dode van Cornelis Arnoutsz.

...-1613: Reiner Jansz.

...-1618: Adriaan Jansz.

2. **4 morgen (1781: wei-)land in (1666: Laag) Blokland in een halve hoeve gemeen met Jan Akerlaak (1666: in een weer van 8 morgen, genaamd Bastianen weer, strekkend voor van over de halve graaf tot de landscheiding van Brandwijk, aan de Cortzij; 1733: de oostzijde; 1761: de noordzijde), boven: Kerstken Okkers (1666: erven Adriaan Adriaansz. Michielsz.; 1761: oost: de armen van Blokland; 1781: Leendert Boer), beneden: het Hofland (1494: Willem Okkersz.; 1761: west: de kinderen van Cornelis Groen; 1781: Pieter van den Dool; 1798: Leendert Koppelaar), (1569: jaarlijks 24 pond waardig en belast met 7 s. 6 d. jaarlijks voor heer Jan, pastoor van Giessen Oudkerk).**

28-5-1472: Dirk Foppenz.

10-2-1474: Dirk Okkersz.

...-1494: Katelijne, dochter van Simon Dammasz.

28-2-1547: Maarten Hendriksz.

...-15.2: Arnout Adriaansz.

2-12-1560: Arnout Adriaansz. met ledige hand.

...-1569: Arnout Adriaansz. te Dordrecht vermeld, hem aangekomen bij dode van Adriaan Maartensz., zijn vader, LRK 340 fol. 171v.

1-10-1581: Willem Pas, burger van Dordrecht, bij overdracht door Arnout Adriaansz.

26-9-1588: Herman in 't Pas, broer van Willem in 't Pas.

27-11-1589: Pieter Cool voor Machteld in 't Pas bij loting, waarna overdracht aan Nikolaas Jansz. voor Barbara, diens dochter.

21-10-1593: Dirk Cornelisz. bij overdracht door Nikolaas Jansz.

18-4-1601: Dirk Cornelisz. met ledige hand.

...-1603: De erfgenamen van Dirk Cornelisz.
21-6-1613: Wouter Hugenz.
2-10-1626: Willem Woutersz., 2073.
26-3-1638: Willem Adriaansz., 2073.
30-12-1666: Adriaan Willemsz. bij dode van Willem Adriaansz., zijn vader.
25-4-1668: Willem Schijf Cornelisz.
21-3-1692: Cornelis Schijf Willemsz. te Ottoland bij overdracht door Cornelis Schijf Willemsz., die aankwam van Koen, diens broer, II fol. 5-6.
25-6-1733: Cornelis van Eindhoven voor Neeltje Schijf, zijn vrouw, bij dode van Cornelis Schijf Willemsz., haar vader, II pp. 60-61.
31-10-1761: Jan Hooft, in de 40 van Dordrecht, voor Jan Hooft en Willem Visser te Haastrecht, testamentaire voogden van Jacob Schijf van Puffelen bij dode van Neeltje Schijf, weduwe van Cornelis van Eindhoven, diens grootmoeder, waarna overdracht aan Cornelis van de Wall te Blokland, II pp. 114-118.
7-12-1781: Adriaan Speek te Giessendam voor Adriaan Speek te Haarlem, zijn neef, bij overdracht door Cornelis van de Wall te Blokland voor f 149,-, waarna overdracht aan hemzelf, II.
23-3-1787: Leendert Boer bij overdracht door Adriaan Speek te Giessendam, II.
20-4-1798: Dirk Stuy te Nieuw-Lekkerland bij overdracht door Leendert Boer, wonend onder Laag Blokland, II.

CARNISSE

3. De ambachtsheerlijkheid van Carnisse, (1474: dat nu onbedijkt ligt) met de gevolgen als ruigten, visserij, vogelarij, koren- en smaltiende (1462: die men echter van St. Paulus houdt) enz. behalve de stalen voor Carnisse, dat de leenheer naar zijn zeggen houdt van de graaf van Holland, (1474: jaarlijks zonder profijt).

20-9-1460: Arnout van Loon bij verkoop, LRK 117v. Zuid-Holland fol. 5v-6, (heerlijkheid Barendrecht, inv. 172 anno 1462).
...-1474: Arnout van Loon vermeld, LRK 283 fol. 147v.
...-1510: Elisabeth van Loon, waarna overdracht aan Lodewijk van Praat, haar zoon.
5-6-1537: Lodewijk van Praat van Moerkerken bij dode van Lodewijk, zijn vader.
19-7-1565: Rutger van Boetselaar Wesselsz., broer van de leenheer, zoals Lodewijk van Praat van Moerkerken, ridder, hem toebedeeld door Wessel, zijn vader, en Francina van Praat, diens vrouw, bevestigd door Floris, hun oudste zoon.
...-16.: Gideon van Boetselaar, vermeld 1623, 2073.
12-7-1634: Frederik Hendrik van Boetselaar bij overdracht door Gideon van Boetselaar, 2073.
22-5-1650: Cornelis Musch, ridder.
23-7-1651: Elisabeth Cats, weduwe van Cornelis Musch.
23-6-1676: Matthijs Pompe, heer van Slingeland, voor Maria Elisabeth Musch van Waalsdorp, zijn vrouw.
6-3-1688: Leonard Paling, schout van de Grote - en Kleine Lind, voor Jacoba Pompe bij overdracht door Maria Elisabeth Musch, vrouwe van Slingeland, Carnisse enz., weduwe van Matthijs Pompe, voor haar huwelijk met Willem Frederik van Brakel tot Carmestein te Tiel, II fol. 1-4.
16-3-1688: Belast met f 5000,- karolus voor Cornelia van Lakerveld, erfgename van mr. Adriaan van Nispen, na afstand door Cornelia Pous, weduwe van Cornelis Okkersz., raadsheer te Zierikzee, II fol. 11v-14v.
26-1-1720: Anton Oud-Raad, schout en secretaris van Carnisse, voor Louise Isabella, barones van Brakel, bij dode van Jacoba Pompe, haar moeder, II pp. 32-33.
8-1-1723: Belast met f 6000,- karolus voor Katharina Alida van der Dussen, II pp. 33-34.

- 30-1-1732:** Belast met f 15000,- karolus voor Maria Cornelia Emonds, II pp. 49-52.
- 1-5-1733:** De schuld van f 6000,- afgelost, II p. 33.
- 16-10-1736:** Dirk van Leiden, heer van Vlaardingen, Hardinxveld, West-Barendrecht enz., bij overdracht door mr. Pieter Boers, secretaris van beide Katwijken en 't Zand, voor Louise Isabella, barones van Brakel, douairière van Liere, vrouwe van beide Katwijken en 't Zand, II pp. 62-64.
- 12-6-1737:** De schuld van f 15000,- afgelost, II p. 49.
- 31-12-1764:** Anton Bax, notaris en procureur te Dordrecht, voor Jan van Leiden, kolonel van de kavallerie en majoor van het regiment gardes te paard, bij dode van Dirk, diens vader, II pp. 126-137.
- 10-3-1783:** Anton Bax, notaris, voor Cornelis Pieter van Leiden, heer van Warmond enz., bij dode van Jan, diens broer, II en Barendrecht, inv.nr. 181.
- 16-7-1790:** Anton Bax, notaris, voor Frederik van Leiden, heer van West-Barendrecht enz., bij dode van Cornelis Pieter, diens vader, II en Barendrecht, inv.nr. 183.

DORDRECHT

3 bis. Het erf, waar Jan van Oyen de schoenmaker op woont, aan de landzijde op de haven, enerzijds: Herman van Gulik, schoenmaker, met zijn erf, anderzijds: Filips de Brouwer Hermansz. van Keulen met huis en erf.

15-6-1377: Hendrik Jansz. van Aerssen krijgt van Daniel van de Merwede ten eigen zoals Laurens Eliasz. hield, RA. Utrecht, HS. Buchel, 359 fol. 20

4. Een huizing in Dordrecht achter het Nieuwe Kerkhof zoals wijlen Daniel van de Merwede bezat en Willem Maasz. toe placht te behoren.

9-5-1417: Jan van Rijswijk Rimbartz.¹

5. 16 vlees- en visstallen, waarmee de leenmannen voor hun leven beleend worden; de vleeshouwers hebben hun stal in het hoekhuis van de Nieuwe Kerkstraat, genaamd de Kleine vleeshal; de 8 viskopers hebben hun plaats op de Kleine vismarkt aan de zuidzijde van het Grote hoofd in het ambacht van de Nieuwe kerk.

...-1388: Jan Fraat Jansz., Gijsbert Willemsz., Dirk Snoeys, Jan Snoeys, Jacob Pietersz., Gerard Egbertz., Matthijs Nikolaasz., Abel Pietersz., Willem Dirksz. en jonge Jan Fraat ieder met een stal.

...-1410: Een stal verstorven van Jan Lauwenz.

...-1418: Een stal verstorven van Dirk Jacobsz.

...-1438: Jan Willemsz. met een stal.

...-1475: Frederik Munter met een stal.

24-1-1494: Gozewijn Jansz. met een stal in de Kleine vleeshal.²

...-1511: Cornelis Brienez., Matthijs de Jong Matthijsz., Willem Dirksz., Jan van Woesten, Ewout Gijsbertsz., Adriaan Dammasz. en Hendrik Cornelisz. ieder met een stal.

...-1512: Jacob Boemeler Willemsz., Floris Adriaansz., Jan Jacobsz., Matthijs Matthijsz., Adriaan Gijsbertsz., Jan Jacobsz., Jan Willemsz., Wigger Rutgersz., Govert Hugenz. ieder met een stal.²

¹Gedrukt: Balen, pp. 47-48. De akte was overgeleverd in een vidimus door Hendrik Andriesz., gardiaan van de minderbroeders, 11-4-1461.

²Gedrukt: Balen, p. 49.

20-8-1560: Gijsbert Dirksz. uit Wijngaarden, Adriaan Jansz. uit Zwijndrecht, Jan Gijsbertsz. Tempel uit Utrecht en Hendrik Gerardsz. van Ingen, elk met een vleesstal, tegen f 10,- karolus, waarbij zij het burgerschap moeten verwerven en het gilde genoegdoen.

N.B.: De volgende akten waren in het leenregister opgenomen, omdat zij dienden tot bovengenoemde beleningen.

15-3-1430: Thomas Pieter Kintsz., Gijsbert van Loon en Arnout Samenkoper Gerardsz., scheepenen van Dordrecht, bevestigen de overdracht van 1 pond hollands jaarlijks op het erf aan de Appelmarkt aan de landzijde, waar het huis de Wijngaard op staat, door Arnout van Rosendaal aan Wouter Witmansz.

11-8-1468: Kwijtschelding van $\frac{3}{4}$ van 1 pond.

19-12-1510: Floris Simonsz. van Besanten Jan Witmans 1 pond hollands jaarlijks.

28-11-1545: Een heel huis en erf, genaamd de Kleine hal, staande op de hoek van de Nieuwe Kerkstraat, door Engeltje Adriaansdr., weduwe van Hugo Sas, en mr. Cornelis Sas Hugenz., priester, voor 8 jaar verpacht voor f 21,- karolus jaarlijks aan Pieter Jansz. Surgijn, zodat in het voorhuis enige vleeshouwers kunnen staan.

27-9-1560: Getuigenis door Adriaan Cornelisz., oud 77 jaar, vleeshouwer en burger van Dordrecht, dat hij sinds 50 jaar in de parochie Nieuwerkerk in Dordrecht aan de zuidhoek van de Kerkstraat in het huis Kleine Hal vlees heeft verkocht met Willem Adriaan Dammasz. en Dammas Adriaansz., zijn zoon, en dat de visverkopers op de Kleine vismarkt op het Grote hoofd tegenover het huis van wijlen Jan Vernaelen aan de kant, waar de rode toren placht te staan, hun vis verkochten en dat de visverkopers de vis haalden op de Grote vismarkt en ze vandaar op de Kleine brachten.

DUBBEL

6. De (1471: de helft en de andere half van de) visserij (1337: in de Dubbel) (1471: een vroom), strekkend van Dordsmonde (1337: Dordrecht) tot die Wale (1337: tot de visserij van Wouter van den Wale), (1471: waar Dubbeldam, de Mijl en Puttershoek aan de zuidzijde en Zwijndrecht aan de noordzijde naast liggen), (1337: die de leenheer hield van Amstel en daarna van Holland zou houden; 1395: gekomen van Voorne), (1474: jaarlijks 10 pond; 1521: 7 pond; 1569: 100 pond waardig).

30-7-1319: Ver Belie, dochter van Jan Danke, bij overdracht door Willem van Wendelnesse, ridder, haar man, eventueel te komen op de kinderen uit zijn eerste huwelijk met de dochter van Boudijn van Roden, heren van Voorne, inv. 29 fol. 8.

1-2-1326: Koen van Oosterwijk voor Mabelia van Wendelnesse, zijn vrouw, Voorne, 29 fol. 8.

...-13..: Mabelia van Wendelnesse, te komen op (Gillis), haar zoon, Voorne, 29 fol. 67v nr. 193.

...-1337: Verheven door Gillis van Wendelnesse, Willem, zijn zoon, knaap, en Jan, diens zoon, bij Daniel van de Merwede, Nassause Domeinraad, I, inv. 703.

16-5-1395: Toegewezen aan Willem van Wendelnesse in geschil met Arnout van Drongelen voor Beatrijs, diens zuster, weduwe van Willem van Wendelnesse Gillisz., die alleen lijftocht heeft, LRK 303 fol. 127.

...-1471: Geertruida van Slingeland ook met de andere helft bij koop, Hoge Raad van Adel, familie Van Slingeland, nr. 756.

2-3-1471: Geertruida van Slingeland Pietersdr.¹

...-1474: Pieter van Slingeland vermeld, LRK 283 fol. 80.

...-1502: Geertruida van Slingeland met ledige hand.

¹Balen, pp. 53-43, geeft een lijst van leenmannen, die met die van Altena is vermengd.

25-6-1506: Ten onrechte bij de heer van Hoorne door Jacob van Barendrecht aan Christina Quekel overgedragen.

30-10-1521: Geertruida van Slingeland vermeld, LRK 286 fol. 250v.

22-6-1524: Willem Gout, ontvanger generaal van de bedden van Holland en Friesland, bij overdracht door Frans Dirksz. voor Geertruida van Slingeland Pietersdr., diens vrouw, LRK 124 c. Zuid-Holland fol. 37-38.

Het leen 6 gesplitst in 6A en 6B.

6A. De helft van het leen.

15-5-1544: Mr. Adriaan Vastraadsz., advocaat bij het Hof van Holland, voor Maria Gerardsdr. bij dode van Willem Gout, haar man, LRK 126 c. Nd.-Holland fol. 72-75.

23-8-1549: Mr. Vincent Cornelisz., tesorier generaal van de domeinen en financiën, bij overdracht door Willem de Grant voor Maria Gerardsdr., diens vrouw, LRK 127 c. Zd.-Holland fol. 32v.

8-6-1551: Heineman van Bleijenburg voor Cornelia Vincentsdr., zijn vrouw, bij dode van Vincent Cornelisz., haar grootvader, LRK 127 c. Zd.-Holland fol. 76v.

6B. De gehele visserij (1549: een kwart van de visserij).

12-8-1545: Hendrik Gout Engelsz. bij dode van Willem, zijn oom, LRK 126 c. Nd.-Holland fol. 79v-80v.

1-11-1549: Mr. Vincent Cornelisz. van Mierop, raad en tesorier generaal, bij overdracht door Hendrik Gout, LRK 127 c. Nd.-Holland fol. 44.

8-6-1551: Heineman van Bleijenburg voor Cornelia Vincentsdr., zijn vrouw, bij dode van Vincent Cornelisz., haar grootvader, LRK 127 c. Zd.-Holland fol. 76v.

De lenen 6A en 6B verenigd tot 6C.

6C. De gehele visserij.

18-7-1561: Willem Joostenz. voor Heineman van Bleijenburg en Cornelis van Mierop, heer van Cabau, voor Cornelis van Bleijenburg, hun zoon en neef, bij dode van Cornelia Vincentsdr., diens moeder.

6-11-1619: Wolfert van Bleijenburg heer Cornelisz.

4-5-1635: Mr. Abraham van Beveren heer Cornelisz., schout van Dordrecht, baljuw van Strijen, bij overdracht door Wolfert van Bleyenburg, LRK 150 c. Altena fol. 19.

4-7-1647: Mr. Matthijs Pompe, heer van Slingeland, bij overdracht door Abraham van Beveren, heer van Barendrecht, 2074.

29-11-1669: Cornelis Pompe, dijkgraaf van de Alblasserwaard.

21-7-1693: Matthijs van Nispen voor mr. Matthijs Pompe, schepen in wette en in de oudraad, executeur van het testament van Cornelis Pompe bij dode van Mathijs Pompe en Karel Pompe, broers, diens neven, II fol. 6-8.

25-1-1714: Cornelis Beelaerts bij dode van mr. Matthijs Pompe, II fol. 20.

25-8-1733: Mr. Matthijs Beelaerts, heer van Wioldrecht, Emmikhoven enz., in de oudraad van Dordrecht, bij dode van Cornelis, zijn broer, II pp. 61-62.

13-6-1744: Mr. Gerard Beelaerts, vrijheer van Blokland, heer van Wioldrecht enz., schepen in wette en in de oudraad van Dordrecht, bij dode van Matthijs, zijn oom, II pp. 69-70.

25-4-1759: Leendert van 't Hoff, schout en secretaris van de Grote Lindt, voor Theodorus de Jongh, heer van de Grote Lindt, bij overdracht door mr. Gerard Beelaerts, vrijheer van Blokland

enz., secretaris van de provinciale Rekenkamer van Holland en West-Friesland enz., II pp. 100-103.

18-11-1766: Pieter van 't Hoff, schout van de Grote Lindt, voor Hendrik Gerard de Jongh te Amsterdam bij dode van Theodorus, diens vader, en belast met een gedeelte van f 40000,- voor Jacoba Katharina van Schoonhoven, vrouwe van Piershil, weduwe van Pieter Meerman, II pp. 139-148.

26-7-1781: Belast door Leendert van der Horst, notaris te Dordrecht, voor Hendrik Gerard de Jongh met een gedeelte van f 12328,- voor Nikolaas Theodorus de Jongh en Josef Gabriel de Calas te Amsterdam, II.

2-3-1782: Jacob van Lutzenburg, schout en secretaris van Lisse, voor Arnout Jan van Brienem te Amsterdam bij overdracht door Johan Eelbo, notaris en makelaar te 's-Gravenhage, voor Hendrik Gerard de Jongh met lossing van de pandsommen, II.

DUSSEN

7. Het ambacht (1569: de ambachtsheerlijkheid) van Muilkerk en de tienden (1569: met de koren- en smaltienden, visserij, vogelarij, wind, gemaal en alles, wat de ambachtsheerlijkheid toebehoort, gelegen, aan de Dussen tegen het land van Altena, jaarlijks 100 pond waardig: er hangen drie leenmannen van af).

24-2-1413: Jan van Herlaar voor Jan van de Merwede, zijn vrouw, zoals heer Willem van de Merwede¹ hield van heer Daniel van de Merwede in broederscheiding, Familie Berg, inv. 672.

18-4-1455: Adriaan van Herlaar, ridder.

20-1-1482: Jan van Herlaar, ridder.

...-1503: Frederik van Herlaar.

...-1513: Frederik van Herlaar met ledige hand.

12-6-1536: Adriaan van Herlaar bij dode van Frederik, zijn vader, LRK 132 c. Zuid-Holland fol. 6.

27-1-1559: Adriaan van Herlaar met ledige hand en met lijftocht van Hildegonde van Eil, zijn vrouw, LRK 132 c. Zd.-Holland fol. 6v.

27-1-1561: Adriaan van Herlaar, neef van de leenheer, met ledige hand en lijftocht van Hildegonde van Tuil, zijn vrouw.

...-1569: Adriaan van Herlaar vermeld, hem aangekomen bij dode van Frederik, zijn vader, LRK 340 fol. 172v.

10-2-1573: Lijftocht van Geertruida van Wijtvliet, gemaakt door Cornelis van Nijenrode, bastaard, voor Adriaan van Herlaar, haar man, LRK 132 c. Zd.-Holland fol. 5-6.

29-12-1594: Brien de Feiter te Gorinchem bij overdracht door Adam van de Heuvel voor Arnout van Lawijck voor Johanna van Herlaar, diens vrouw, Familie Berg, inv. 673.

15-8-1600: Dammas van Bleijenburg voor Jan de Feiter Brienenz. met lijftocht van Hildegonde van Wijtvliet, weduwe van Adriaan van Herlaar, charter Berg.

22-2-1601: Belast met f 5754,- voor de kinderen van Jan de Legnier door Dammas van Bleijenburg voor David de Feiter, Jan de Kok en Maria van Alveringen, weduwe van Brien de Feiter, voor Jan de Feiter, haar zoon, charter Berg.

1-7-1616: Hendrik Doedijns, commies ter Financie van Holland en West-Friesland, bij overdracht door Johan van Banckem, advocaat, voor Maria van Alveringen, diens vrouw, voor Jan de Feiter, oud 17 jaar, haar zoon, met lijftocht van Geertruida van Wijtvliet, weduwe van Adriaan van Herlaar, op 300 pond, charter Berg.

¹Zie voor hem: Ons Voorgeslacht, jrg. 31, 1976, p. 131 nr. 1.

9-2-1637: Pieter Helman bij overdracht door Hubert Berck, ridder, voor Hendrik Doedijns Arnoutsz., charter Berg.

31-5-1645: (Filips) Helman voor (Jan) Helman, zijn neef, bij dode van Pieter, diens vader, charter Berg.

15-4-1663: Laurens Busero, heer van Ginhoven, heer Aarts Heininge enz., raad ordinaris en rekenmeester, griffier en secretaris van de prins van Oranje, bij overdracht door G(erard) Bulsing voor Johan Helman, baron van Millebroek, heer van Ruisbroek enz., te Brussel, waarbij de verkoper Constantijn, zijn broer, zal afkopen, charter Berg.

5-10-1675: Cornelis Luycx, schout van Drimmelen en Standhazen, voor Elisabeth van Oudshoorn, weduwe van Laurens Busero, bij dode van haar man, charter Berg.

18-4-1681: Cornelis Luycx, schout van Drimmelen en Standhazen, voor Constantia Hoeuft, weduwe van Adriaan Busero, Johan Busero, heer van Hulshout, rekenmeester van Zeeland, Pieter Vastrick, commies in de griffie van de prins van Oranje, voor haar kinderen en voor Jacob van Germees, koopman te 's-Gravenhage voor wijlen Adriaan Busero, heer van Dussen Muilkerk en Ginhoven, secretaris en griffier van de prins van Oranje zoals Elisabeth van Oudshoorn, diens moeder, charter Berg.

4-11-1681: Johan van der Hoop, notaris en procureur te Dordrecht, voor Katharina Busero bij overdracht door Constantia Hoeuft, Pieter Vastrick, Jacob van Germees en Johan Busero voor de kinderen van Adriaan Busero, charter Berg.

30-10-1693: Dirk van Zuilichem, rentmeester, voor Iman Cau, gehuwd met Elisabeth Katharina Busero, met ledige hand, II fol. 8-9.

2-1-1720: Cornelis van Brandwijk, notaris en procureur te Meeuwen, voor Cornelis van Brandwijk, secretaris van Dussen, voor mr. Iman Cau, heer van Dussen Muilkerk en Ginhoven, gecommiteerde raad van de Staten van Zeeland en gedeputeerde ter admiraliteit van Middelburg enz., voor Jan, diens zoon, bij dode van Elisabeth Katharina Busero, diens moeder, II fol. 24v-31.

18-5-1772: Jan van der Stad, notaris en procureur te Dordrecht, voor mr. Iman Pauw, griffier van de Hoge Raad van Holland, Zeeland en Friesland, executeur van het testament van Gijsberta Elisabeth van der Beke, gest. 10-12-1771, douairière van Johan Iman Cau, raad ordinaris in het Hof van Holland, II pp. 159-182.

21-9-1772: Dirk Elemans bij overdracht door Marinus Elemans en Michiel Heimans voor mr. Iman Pauw, executeur testamentair, II pp. 182-196.

8. Een halve hoeve land in Muilkerk, oost: Robert Brievings hoeve, west: de Wijngaardswerf.

...-1416: Jan van Malland.

9. Een halve hoeve land in Muilkerk, oost: Willem van der Dussen's hoeve, west: erven Willem Arnoutsz.

...-1416: Wisschart Schaert te Muilkerk.

10. Een halve hoeve land in Muilkerk aan de Dussen en de wetering, strekkend van de halve Dussen tot het land van Altena, oost: erven Coman Dammasz. (14.: met hun wetering), west: Jan Pietersz. van Leiden met de Zandhoeve.

Het leen 10 gesplitst in 10A en 10B.

10A. De helft van het leen.

25-3-1475: Jan Coster Arnoutsz.

28-5-1488: Gerard Coster Jansz.

10B. De helft van het leen.

...-1488: Cornelis Gijsbertsz.

De lenen 10A en 10B verenigd tot 10.

...-14..: Gerbrand van Coulster bij overdracht door Pieter Celink Woutersz.

11. Een hoeve land in Muilkerk aan de Dussen, west: Arnout van der Eik, oost: de nonnen van Dordrecht en Joris Moll.

28-11-1494: Gerbrand van Coulster.

12. Een halve hoeve land in Muilkerk, groot 7 (1521: 6) morgen, waar Gerbrand van Coulster de andere helft van heeft, aan de Dussen, (1521: strekkend van de halve Dussen tot het land van Altena), west: (1521: Joost van Wijtvliet Florisz.; 1561: erven Bruisten, Arnoutsz.), oost: (1561: Schalk Jansz. van Honswijk), (1521: jaarlijks 4 pond 18 s.; 1569: 14 pond; waardig).

...-15..: Adriaan Cornelis Rudolfsz.

9-11-1521: Adriaan Cornelisz. vermeld, LRK 286 fol. 253.

24-5-1540: Cornelis Adriaansz.

29-10-1540: Arnout Adriaansz., broer van Cornelis Adriaansz.

17-4-1542: Jacob Adriaansz.

8-5-1561: Arnout Jacobsz.

...-1569: Arnout Jacobsz., wonend aan de Dussen, vermeld, hem aangekomen bij dode van Jacob Adriaansz., zijn vader, LRK 340 fol. 173.

16-7-1579: Arnout Jacobsz. met ledige hand.

Het leen 12 gesplitst in 12A en 12B.

12A. Een halve hoeve, groot 3½ morgen, aan de Dussen, strekkend van de halve Dussen tot het land van Altena, west: Jacob Pietersz. van Nuber (1712: Jacob Vermeys en kinderen van Willem van Dinteren, Pietersz.; 1742: Cornelis van Dinteren Willemsz.; 1760: Pieter Zijlmans), boven oost: Adriaan Leenhouder te 's-Gravenmoer (1712: erven Jan Schipper Willemsz.; 1760: Anton Schippers), noord: (1760: boezemland van de kinderen van Josef Kamp; 1764: van de dochter van Josef Kamp), zuid: (1760: de Dussen).

27-7-1600: Adriaantje Jacobsdr. bij dode van Arnout Jacobsz., haar broer.

27-11-1626: Pieter Willemsz., 2073.

...-1681: Willem van Dinteren Pietersz.

6-6-1712: Cornelis van Dinteren bij dode van Willem, zijn vader, II fol. 19.

21-9-1724: Willem van Dinteren bij dode van Cornelis, zijn vader, II fol. 36.

22-10-1742: Pieter Donkersloot te Dussen Muilkerk bij overdracht door Willem van Dinteren Cornelisz., II p. 66.

29-12-1760: Roeland Donkersloot bij dode van Pieter, zijn broer, II p. 110.

18-5-1764: Ewout Bosveld, ontvanger van de personele 200e penning op de ambten te Dordrecht, voor Maria Verhagen, weduwe van Roeland Donkersloot, voor haar kinderen, te komen

op Adriaantje, haar oudste dochter, waarna overdracht aan Gerard Timmers te 's-Grevelduin-Kapelle voor Adriaantje, zijn vrouw, II pp. 120-124.

6-7-1792: Martinus Verhoeven, predikant in de Grote Lindt en heer Oudelandsambacht, voor Adriana Timmers, zijn vrouw, bij dode van Gerard Timmers, II.

12B. Een halve hoeve land in Muilkerk aan de Dussen, groot 3½ morgen, oost: Cornelis Hollander (1786: Anton Lensveld), west: Roeland Donkersloot (1786: Gerard Timmers), zuid: de halve Dussen, noord: de boezemkade (1786: de boezemsloot).

22-5-1761: Anton Schippers te Dussen Munsterkerk bij dode van Willem Schippers, zijn vader, II pp. 111-112.

30-11-1786: Bastiaan Ouwerkerk voor Elisabeth Schippers, zijn vrouw, te Emmikhoven bij dode van Anton, haar vader, II.

13. 3 morgen land (1717: in 10 morgen) in Dussen Muilkerk, (15.: strekkend van de halve Dussen tot de eerste: 1569: Pauw: wetering), oost: (1521: Jacob Oom te Dordrecht; 1544: erven Jutte Witte; 1569: Schalk Jansz.; 1600: Ewout Jacobsz. en Wouter Laurensz.), west: (1521: Jan Willemsz. van Honswijk, gehuwd met Maria Schalk; 1544: Gerard Cornelisz.; 1569: Cornelis Jansz. en Adriaan Jansz.; 1600: Jan Cornelisz. en Cornelis Schalk met erven), (1521: jaarlijks 6 pond; 1569: 12 pond; waardig).

..-1502: Joost Schalk.

..-15..: Maria, dochter van Joost Schalk.

30-10-1521: Maria Schalkendr. vermeld, LRK 286 fol. 250v.

..-1544: Schalk Jansz.

..-1569: Schalk Jansz. van Honswijk, wonend aan de Dussen, vermeld, hem aangekomen bij dode van Maria Schalk, zijn moeder, LRK 340 fol. 172v-173.

27-12-1600: Jacob Pleunen voor Elisabeth, dochter van Cornelis Schalk van Honswijk.

27-7-1614: Cornelis Joosten voor Elisabeth, dochter van Cornelis Schalk van Honswijk, zijn vrouw.

17-3-1717: Pieter Pellikaan voor Cornelia van Honswijk, kleindochter van Cornelis Joosten, zijn vrouw, ten eigen na verzuim, om het goed te verkopen, II fol. 21v-23v.

14. 3½ morgen land (1758: zijnde de helft van 7 morgen), gelegen aan de Dussen in Dussen Muilkerk, strekkend van de wetering noordwaarts tot de ban van de Hil, oost: kinderen en erven van Jacob Hendriksz. Kievit (1758: de diakoniearmen van Dussen), west: erven Arnout van Olst en weeskinderen van Willem Gielen de Bruin (1758: de weduwe van Evert van Olst en Adriaan Heimans), (1790: zuid: de Vliet, noord: de wetering).

17-3-1717: Johan van Batenburg, wonend aan de Dussen, bij opdracht uit eigen (in ruil voor nr. 13), II fol. 23v-24v.

19-4-1724: Adriaan de Bruin, wonend aan de Dussen, bij dode van Gerard de Bruin en Johanna van Honswijk, zijn ouders, II pp. 35-36.

8-12-1730: Pieter Pesters te Waalwijk bij overdracht door Cornelis Rijken te Dussen Munsterkerk voor Cornelis van Brandwijk, schout van Dussen, curator van de boedel van Johanna van Honswijk, weduwe van Johan van Batenburg, moeder van Adriaan de Bruin, II pp. 45-48.

5-1-1758: Ewout Bosveld, majoor te Dordrecht, voor Maria Waltera Pesters te Waalwijk bij dode van Pieter, haar vader, gehuwd met Petronella Kievits, waarna overdracht aan Cornelis van Brandwijk Cornelisz., drost van Eethen en Meeuwen, schout van Dussen Muilkerk, curator van de boedel van Petronella Kievits, weduwe van Cornelis Rijken, te Dussen Muilkerk, II pp. 89-97.

2-3-1758: Anthony Lensveld, wonend onder Dussen, bij overdracht door Cornelis van Brandwijk Cornelisz., II pp. 99-100.

31-3-1790: Jacob Lensveld, wonend onder Dussen, bij dode van Anton, zijn vader, II.

15. 3 morgen land in het ambacht van Muilkerk aan de Dussen, oost: erven Jacob van Brecht en de hoeve, genaamd Cort Jan, west: erven Job Pietersz. van Ruiven, strekkend van de halve Dussen tot de eerste dwarsslot of Vossedonkje toe.

17-1-1617: Cornelis Adriaan Reinersz.

Het leen 15 gesplitst in 15A, 15B, 15C, 15D en 15E.

15A. 360 roeden land in Dussen Muilkerk.

7-1-1632: Jan Spiering Jansz. bij overdracht door Cornelis Adriaan Reinersz., charter Berg.

24-5-1637: Pieter Helman bij overdracht door Jan Spiering Jansz., charter Berg.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 7.

15B. 425 roeden land in Dussen Muilkerk.

7-3-1642: Pieter Helman bij overdracht door Cornelis Kapitein Adriaansz., charter Berg.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 7.

15C. 615 roeden land in Dussen Muilkerk.

24-5-1637: Pieter Helman, charter Berg.

5-3-1642: Jan Helman, charter Berg.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 7.

15D. 400 roeden land in Dussen Muilkerk.

5-3-1639: Okker Kapitein Adriaansz., charter Berg.

7-3-1642: Pieter Helman, charter Berg.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 7.

15E. Een huis, hof, boomgaard en erf, groot 4 hont, strekkend zuid van de halve Dussen tot de heer van Dussen Muilkerk, oost: Pieter Huyman Bol, west: Adriaantje Willems van Overstege.

6-5-1640: Wouter de Roye Jorisz., schout van Muilkerk, 2073.

3-7-1652: Jan Helman bij overdracht door Wouter de Roye, charter Berg.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 7.

16. 4 (1521: 3) morgen land in het ambacht van Muilkerk, (1521: strekkend van de halve Dussen tot de naaste dwarsslot; 1569: Heineman Pietersz.), west: de Wijngaardswerf, oost: Katelijne van der Dussen, (1521: jaarlijks 6 pond 6 s.; 1569: 12 pond: waardig).

...-1502: Dirk Woutersz.

9-11-1521: Dirk Woutersz. vermeld, LRK 286 fol. 175v.

7-5-1538: Heineman Pietersz. bij overdracht door Dirk Woutersz.

18-8-1560: Pieter Heinemansz.

..-.-1569: Pieter Heinemansz. vermeld, hem aangekomen bij dode van Heineman Pietersz., zijn vader, LRK 340 fol. 173.

5-7-1579: Pleun Jacobsz. voor Sofia, dochter van Pieter Heinemansz., zijn nicht.

11-5-1640: Wouter Jorisz. de Roy.

17. 3½ morgen land in Muilkerk aan de Dussen, strekkend van Dirk Woutersz. tot het erf van de graaf.

20-4-1530: Heineman Pietersz. bij verzuim.

N.B. - Op 18-1-1544 maakt heer Adriaan van Herlaar aanspraak op: 3 morgen, genaamd Vosseland, gekomen van de Indijkkamp, 4 morgen, zijnde het leen 16, en het Heufke, gekomen van Adriaan Cornelisz. Hij schrijft nogmaals 26-2-1549 aan Margaretha van Praat en legt als bewijsmateriaal over:

11-9-1474: Adriaan van Herlaar beleent Cornelis Dammasz. met een halve kamp, genaamd de Indijkkamp, in Muilkerk in Zuid- Holland, oost: de leenheer, west: de Broekse steeg, zuid: Staas Maasz., noord: mr. Jan Albertsz. te Dordrecht, eventueel te ruilen tegen een andere kamp, getuigen: Arnout Arnoutsz., Arnout Nikolaasz. en Jan Nermoy's Arnoutsz.

Ontvangst van Floris Jansz., rentmeester van de vrouwe van Herlaar, weduwe van Adriaan van Herlaar, ridder, sedert 1-8-1480:

Wouter Henriksz. aan de Dussen - 22 st.

Pieter van Dijk aan de Dussen - 4 gouden ridders

Jan Nessche - 4 gouden ridders.

HOUWENINGEN

18. 6 morgen land in Houweningen in het Houweningse wiel.

..-.-14..: Jan van Wisschel.

..-.-14..: Jacob Blaskin Willemsz.

..-.-14..: Willem Dirksz. uit Graveland, Repelaer, 1090 in fine.

KAPELLE (CAPELLE N.Br.)

19. 9 gaarden land in Kapelle, strekkend van 's heren heije tot de Maas, oost: Gerard van Gent, west: Jan van Wijtvliet.

12-6-1476: Jan van Wijtvliet Florisz.

KETEL

20. 20 morgen land met timmering in het ambacht van Ketel in de Schiepolder, zuid: de abt van Egmond, noord: het begijnenland.

20-6-1438: Opdracht door Wive, dochter van Gijsbert Jansz., bevestigd door Herman van den Polre Arnoutsz. en verminderd tot 16 morgen.

..-.-1471: Arnout Florisz.

16-7-1480: Margaretha, dochter van Foppe Jansz.

28-6-1497: Christina Nikolaasdr. bij overdracht door broeder Jacob Nikolaasz., predikheer te 's-Gravenhage, haar broer, met Godeward van den Bossche, prior, zoals hem aangekomen van zijn moeder, waarvoor zij hem alle nodige boeken zal leveren.

1-5-1511: Jan de Heuyter bij overdracht door Christina Nikolaasdr.

KRUISKERK (in de Tieselenawaard bezuiden Dordrecht).

21. Twee weren land, groot 9 morgen 1½ hont land, in het ambacht van de leenman ten Kruise in de Nesse, west: zijn huisweer, oost: de leenman met leen van Daniel van Tolloisen (1397: Dirk van Zuilen; 1421: heer Daniel van Tolloisen, neef van de leenheer Willem van Brederode).

1-3-1384: Jan Tolnaar Zegersz.

12-12-1397: Lijftocht van Avezoete, vrouw van Jan Zeger Christiaansz., op de helft.

13-6-1421: Zeger Tolnaar Jansz.

20-5-1488: Tielman Oom Jacobsz. bij overdracht door Willem Engbertsz. voor Geertuida, dochter van Zeger Tolnaar Jansz., diens vrouw.

KIJFHOEK

22. Het ambacht van Kijfhoek.

24-6-1401: Bevestiging van de opdracht door Floris van Kijfhoek zoals Zeger Florisz., zijn vader, RA Utrecht, HSS Buchel, liber M fol. 94v-95.

Het leen 22 gesplitst in 22A en 22B.

22A. De helft van het ambacht van Kijfhoek (1531: gelegen in Zwijndrecht, met de kerkgift, visserij, vogelarij, gespenk, ruigte, riethuur, zwaandrift en toebehoren, waarvan de erven van Arnout van Loon de andere helft hebben), (1474: waarvan alleen de riethuur 3 pond opbrengt).

25-4-1450: Floris van Kijfhoek Florisz. zoals zijn vader.

12-3-1471: Arnout van Loon voor Aleid van Kijfhoek.

...-1474: Aleid van Kijfhoek vermeld, LRK 283 fol. 145v.

8-12-1531: Gerard, heer van Assendelft, ridder, president in de raadkamer van Holland, bij dode van Aleid van Kijfhoek, zijn moeder, LRK 125 c. Zd.-Holland fol. 31v-32.

23-11-1559: Nikolaas, heer van Assendelft, bij dode van Gerard, zijn vader, LRK 129 c. Kennerland fol. 2-3.

13-9-1570: Floris van Assendelft bij dode van Nikolaas, zijn neef, LRK 131 c. Kenn. fol. 38-41v.

30-12-1573: Cornelis van Assendelft bij dode van Floris, zijn zoon, LRK 134, fol. 216v-219v.

2-6-1601: Gerard van Assendelft bij dode van Cornelis, zijn vader, LRK 136 fol. 167-169.

6-4-1618: Mr. Adriaan van Hellemys van Welle voor Anna van Assendelft, weduwe van Gerard van Renesse van der Aa, bij dode van Gerard, haar broer, LRK 142 c. Kenn. fol. 8-9v.

22-11-1631: Gerard Vink, procureur voor het Hof van Holland, voor Agnes van Renesse, vrouwe van Assendelft, bij dode van Anna, haar moeder, LRK 146 c. Zd.-Holland fol. 5-6.

11-10-1635: Mr. Adriaan van Hellemys van Welle, extraordinaris raad in het Hof provinciaal van Utrecht, voor Nikolaas van Renesse, baron van Elderen, Mansny enz. voor Gerard Frederik van Renesse, diens zoon, bij dode van Agnes van Renesse van der Aa, Gerard's moeder, LRK 147 c. Kenn. fol. 23v-25v.

16-7-1653: Maarten van Zonneveld, notaris te Den Haag, voor Frederik van Renesse, heer van Malle, Heesbeen enz. bij dode van Margaretha van Renesse van der Aa, die aankwam van Anna

29-7-1580: Jan van der Mijle bij dode van Arnout heer Cornelisz., zijn vader, LRK 135 fol. 133-136v.

29-9-1610: Cornelis van der Mijle bij dode van Jan, zijn vader, LRK 231 fol. 570v.

29-12-1612: Mr. Jacob de Witte voor Elisabeth van der Mijle, ambachtsvrouw van Dubbeldam, zijn vrouw, bij dode van Cornelis, haar broer, LRK 141 c. Zd.-Holland fol. 7.

23-1-1627: Jacob van Lanscroom voor Wilhelmina van Kijfhoek bij dode van Elisabeth, haar moeder, LRK 144 c. Zd.-Holland fol. 38.

29-1-1633: Cornelis van der Nat voor Wilhelmina de Witte van Kijfhoek, zijn vrouw, LRK 144 c. Zd.-Holland fol. 38.

30-5-1650: Guilliam de Herouar, heer van Moisselles, voor Wilhelmina de Witte, LRK 144 c. Zd.-Holland fol. 38.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 22A.

MERWEDE

23. 35 hollandse morgen, (1586: verminderd met 30 morgen aan de westzijde; 1589: tot 5 morgen, oost: Repelaer met pacht van de leenheer, west: de leenman, boven het huis van de leenheer, beiderzijds: de leenheer) land, (1745: gelegen in 48 morgen 372 $\frac{1}{3}$ roeden, bestaand uit 10 $\frac{1}{2}$ morgen tiendvrij, terwijl het overige verdronken is, bestaand uit gorzen en visserijen buitendijks), in de heerlijkheid van de Merwede, strekkend met het zuideind aan de landscheiding van Dubbeldam ter halve sloot en voorts aan beide zijden en noord: naast de heer van de Merwede, (1745: gelegen aan de oostkant van het land volgens een kaart).

7-2-1576: Herman van der Hagen, rentmeester van de Merwede, LRK 136 fol. 39.

2-2-1577: Herman van der Hagen, rentmeester, nadat het leen 100 jaar na Arnout Reinout niet verheven was.

8-11-1586: Herman van der Hagen krijgt 30 morgen ten eigen, LRK 136 fol. 39v.

...-1587: Jonge Herman van der Hagen bij dode van Herman, zijn vader.

8-8-1589: Herman van der Hagen met de 5 morgen, LRK 136 fol. 39v.

29-9-1603: De dochter van Herman van der Hagen bij dode van haar vader.

3-6-1634: Dirk van der Hagen, 2073.

21-6-1638: Mr. Herman van der Hagen na uitspraak in het misverstand tussen Dirk van der Hagen en Humana van der Hagen, 2073.

21-6-1647: Dirk van der Hagen bij dode van Herman, zijn vader, 2074.

29-10-1677: Hulde van Dirk van der Hagen.

11-12-1710: Hendrik de Wacker, koopman te Dordrecht, bij dode van Dirk van der Hagen, zijn behuwd oom, II fol. 18.

31-3-1716: Samuel van Kampen, koopman te Dordrecht, voor Jacob Temminck, koopman te Amsterdam, bij overdracht door Bartholomeus van Gelsdorp, notaris en procureur te Dordrecht, voor Hendrik de Wacker, koopman te Amsterdam, II fol. 20v-21v.

22-3-1745: Mr. Pieter Heufft, in de acht van Dordrecht, bij overdracht door Jan van der Veer, koopman te Dordrecht, voor Jacob Temminck, bankier te Amsterdam, en Katharina Cornelia Temminck, weduwe van Jacob Rauws, te Hamburg, II pp. 71-75.

20-3-1747: Mr. Pieter Heufft ten eigen, II.

24. 30 morgen land met het gezaat.

...-14.: Jan van den Poel.

10-5-1461: Opdracht door Barbara van den Poel.

10-5-1477: De dochter van Christiaan van den Poel.

25. 20 morgen met huizing, berg, teling, timmering en boomgaard daarop in de Merwede, enerzijds: Jan van Herlaar van Meerwijk, anderzijds: wijlen Boudijn van de Poel.

8-8-1421: Noyde van Amerongen Meeusz. bij overdracht door Jan van Herlaar van Meerwijk, gehuwd met Johanna, dochter van heer Willem van de Merwede, beleend door de graaf van Holland, LRK 62 fol. 217.

N.B.: Het is wel waarschijnlijk, dat de graaf van Holland optrad als leenheer van de Merwede, waarvan de heer zijn tegenstander was. Voorts komt het leen elders in de grafelijke administratie niet voor.

26. 10 morgen in de Merwede, breed 31 roeden, strekkend van de rede van Dubbeldam 200 roeden in het diep, boven oost: Herman van der Hagen (1662: weduwe Koenraad Ruysch, burgemeester van Dordrecht), west: de leenheer (1662: mr. Willem Halling).

19-3-1594: Jan van Moerkerken, stadhouder van de lenen van de Merwede, LRK 136 fol. 137.

31-12-1599: Jan van Moerkerken met ledige hand, LRK 136 fol. 137v.

20-12-1600: Jan van Moerkerken bevestigd door de Staten van Holland, LRK 136 fol. 138.

...-1603: Jan van Moerkerken met de reesloot.

18-11-1616: Johan Berck Dirksz.

10-11-1638: Johan van Beaumont zoals Simon, burgemeester van Dordrecht, zijn vader, verkregen had van mr. Gerard Berck, 2073.

6-2-1662: Govert van Slingeland, raadpensionaris van Dordrecht bij overdracht door mr. Johan van Beaumont heer Simonsz. voor f 5000,- karolus, Hoge Raad van Adel, Familie van Slingeland, nr. 757.

28-2-1662: Mr. Govert van Slingeland, pensionaris van Dordrecht.

27. 8 morgen 78 roeden land in de Merwedepolder, genaamd de Noordpolder, uitgedolven grond met de wielen dijkvrij.

9-10-1636: Okker Brandwijk, 2073.

28. 4 morgen 302 roeden bedijkt land in de Merwedepolder, genaamd de Noordpolder (1768: waarbij 3 morgen 186 roeden land buitendijks behoren), strekkend 200 roeden uit de rede van Dubbeldam, west: Pieter van Well (1708: erven mevrouw Berck; 1794: mr. Pieter van der Star), noord: (1768: zuid) de buitendijk van de Noordpolder, oost: de weduwe van Arnout van de Wall (1708: mr. Okker Gevaerts, burgemeester; 1782: Adriaan van de Wall), zuid: de Gemenelandsweg (1768: noord: de reesloot tussen de gronden van de stad Dordrecht), (1650: vermeerderd met dijkputten binnendijks daarbij).

25-4-1633: Otto Cornelisz. bij overdracht door Johan Berck Dirksz., 2073.

14-12-1649: Dirk Ottenz.

19-2-1650: Dirk Ottenz. met de dijkputten.

...-1678: Pieter Wagenaar Cornelisz.

1-2-1708: Willem Bakker Cornelisz. te Dubbeldam bij overdracht door Trijntje Dirks, weduwe van Pieter Wagenaar Cornelisz., zoals haar aangekomen van Dirk Ottenz., haar vader, II fol. 16-18.

- 12-9-1725:** Adriaan Bakker te Dubbeldam bij dode van Willem, zijn vader, II pp. 39-40.
20-4-1753: Dirk van der Linde voor Adriaantje, dochter van Adriaan Bakker, zijn vrouw, te Dubbeldam bij dode van haar vader, II pp. 86-87.
5-7-1768: Anton van den Brandeler Balthasarsz., in de acht van Dordrecht, hoogheemraad van de Merwede, voor hoogheemraden van de vier polders van het eiland van Dordrecht, bij overdracht door Dirk van der Linde, gehuwd met Adriaantje Bakker, met het toebehoren buitendijks, II pp. 151-156.
12-6-1782: Adriaantje Bakker, weduwe van Dirk van der Linde, te Wieldrecht, II.
9-10-1794: Dirk van der Linde te Dubbeldam bij dode van Adriaantje, zijn moeder, II.

29. 9 morgen land in de heerlijkheid van de Merwede.

...-14...: Floris van Rhenoy, als getuige vermeld 1421.

30. 3 morgen land bij het huis van de Merwede.

...-14...: Nikolaas Kempenaar, als getuige vermeld 1413.

...-14...: Jan Kempenaar Nikolaasz. te Sliedrecht.

OUDHEUSDEN

31. 3 morgen land, genaamd de Gersweide, in de ban van Oudheusden.

...-1397: Jan van Beuningen, waarna het op zijn zoon kwam en het tot leen gemaakt werd.

32. 3 morgen land in de ban van Oudheusden, genaamd de Verloren morgen (1612: strekkend aan de zuidzijde van de heren van Heusden en voorts aan Marienkroon, oost: Bartholomeus Augustijns en die van Marienkroon binnen Heusden, west: de wetering).

25-1-1592: Jan Doedijn voor Barbara Jacob Augustijnsdr., zijn vrouw, waarna overdracht aan Bartholomeus Augustijnsz.

8-7-1612: Frans Lebuinus Steenhouwer voor Teuneke, dochter van Bartholomeus Augustijnsz., zijn vrouw, bij dode van haar vader, waarna overdracht aan Jan Willemsz. te Baardwijk voor Willem Geerlingsz. van Engelen, diens schoonzoon, 2072.

11-8-1626: Cornelis van Gellicum Rudolfsz., doctor in de medicijnen, voor Geertruida Geerlingsdr. van Engelen, zijn vrouw, 2073.

28-11-1682: Antonietta van Gellicum, 2075.

3-11-1730: Reiner van Sprang, burger van Dordrecht, voor Cornelis Guillelmus Vercamp te 's-Hertogenbosch bij dode van Cornelis Francois van der Steege na de dood van Antonietta van Gellicum, II pp. 41-44.

1-10-1750: Petrus Stael te Babiloniënbroek voor Antonius Josephus van der Vliert, griffer te Brugge, gehuwd met Maria Geertruida Vercamp, bij dode van Cornelis, haar oom, II pp. 76-79.

SLIEDRECHT

33. Het ambacht van Oversliedrecht (1569: Sliedrecht), gelegen tussen de kerk en Matena, met tienden (1696: leenroerig aan de Lek als ook de Werftienden; 1569: jaarlijks 88 pond 5 s. 9 d. waardig), visserij, vogelarij, kerkgift, (1696: 2 morgen land, afkomstig van de pastorie, aanstelling van schout en secretaris, heemraden en bode enz.), (1521: jaarlijks 4 à 5 pond waardig).

- 11-7-1394:** Arnout van Lokhorst, neef van de leenheer, zoals zijn voorouders, RA Arnhem, archief huis Hackfort, inv. 84 fol. 14.
- 28-1-1413:** Jan van Lokhorst zoals Arnout, zijn broer, Hackfort, 84 fol. 14v.
- 20-4-1439:** Gerard van Lokhorst bij dode van Jan, zijn vader, Hackfort, 84 fol. 14v.
- 17-10-1441:** Gerard van Lokhorst met ledige hand, Hackfort, 84 fol. 15.
- 17-6-1472:** Jan van Lokhorst.
- 27-12-1480:** Jan van Lokhorst met ledige hand, Hackfort, 84 fol. 15.
- 5-4-1497:** Mr. Pieter Keisersz. voor Gerard van Lokhorst bij dode van Jan, diens vader, Hackfort, 84 fol. 15v.
- 9-7-1509:** Hulde van Gerard van Lokhorst, Familie Byland Halt, inv. 271.
- 12-11-1521:** Gerard van Lokhorst, ridder, vermeld, LRK 286 fol. 253v.
- 27-6-1549:** Willem van Lokhorst bij dode van Gerard, zijn vader, raad in het Leenhof te 's-Gravenhage, LRK 127 c. Zd.-Holland fol. 31v.
- 11-7-1565:** Johan Doeys, rentmeester, voor Vincent van Lokhorst bij dode van Willem, ridder, diens broer, Familie Byland Halt, inv. 272.
- ...-1569:** Vincent van Lokhorst vermeld, LRK 340 fol. 171.
- 17-11-1591:** Bernard uten Enge voor Vincent van Lokhorst.
- 23-3-1597:** Amelis van Hogeveen voor Nikolaas van Matenese van Noybyma bij dode van Vincent, heer van Lokhorst en Heemstede, diens schoonvader, Familie Byland Halt, inv. 273.
- 15-12-1631:** Johan Stoop, rentmeester, voor Cornelis van Matenese, heer van Hazerswoude, Lokhorst enz. bij dode van Geertruida van Lokhorst, vrouwe van Hazerswoude, diens moeder, charter Byland.
- 25-10-1641:** Johan Stoop, rentmeester, voor Willem van Schagen, heer van Schagen, Schagerkogge, Dirckshorn enz., voor Anna van Matenese, diens vrouw, bij dode van Cornelis, haar broer, behoudens de lijftocht van Anna van den Boomgaard, weduwe van Cornelis van Matenese, charter Byland.
- 12-2-1663:** Arnout Muys van Holy voor heer Jan van Schagen bij dode van Anna van Matenese, diens moeder, charter Byland.
- 13-4-1675:** Willem van Rye voor Johan Teding van Berkhout bij overdracht door Hugo van Dijk, notaris te Dordrecht, voor Johan Francois van Schagen, heer van Heenvliet, ruwaard, baljuw en dijkgraaf van Putten, charter Byland.
- 23-6-1675:** Hulde van Johan Teding van Berkhout, charter Byland.
- 31-3-1696:** Johan van der Burch, acht van de stad Dordrecht, mansman van Hof en hoge vier-schaar van Zuid-Holland, bij overdracht door Jacob van Dijk, notaris te Dordrecht, voor Johan Teding van Berkhout, II fol. 9-11.
- 23-8-1732:** Jacob van Dijk, oud-notaris te Dordrecht, voor mr. Adriaan Dingeman van der Burch, heer van Naaldwijk, oudschepen en in de oudraad van Dordrecht, bij dode van mr. Johan, heer van Naaldwijk en Sliedrecht, oud-schepen en in de oud-raad, diens vader, waarna overdracht aan mr. Johan van der Burch, heer van Curryhill, diens neef, II pp. 53-59.
- 8-8-1759:** Emond Els Collot d'Escury, kapitein in het regiment van generaal Deutz, voor Simon Petrus, heer van Naaldwijk, raad en vroedschap van Gorinchem, gecommiteerde bij de Staten van Holland, zijn broer, voor de minderjarige kinderen van Johan van der Burch in concurrentie met Robert Makalester, kapitein van een compagnie Schotten, gehuwd met Livina van der Burch, waarna overdracht aan Simon Petrus Collot d'Escury en afstand door Nanna van Hoytema, generaal van de verponding van het kwartier van Nijmegen over het kantoor van Bommel, voor mr. Johan van der Burch, heer van Niemandsvriend, burgemeester van Dordrecht, en Theodorus Bernardus van der Steegen alias Bukkingh, gehuwd met Margaretha van der Burch, II pp. 103-109.
- 16-4-1801:** De heer Collot d'Escury bij diligentie, II.

WERKENDAM

34. 3 morgen land in Werkendam.

27-2-1471: Reiner Simonsz.

35. 12 morgen land in Werkendam met het wiel daarin, oost: erven Gijsbert Stael, west: erven Jan Hugenz.

5-8-1475: Gerard, dochter van Jan van Wissen.

...-1477: Jacob Blaskin Willemsz.

WIELDRECHT

36. Een blok tienden van de baanderij van de Merwede, gelegen bij de kerk van Wiel-drecht aan de noordzijde van de Maas bij Wolfbrandskamp.

...-13..: Dirk van de Merwede.

Het leen 36 gesplitst in 36A en 36B.

36A. De helft van het leen.

...-1417: Hugo Stapel Willemsz., als getuige vermeld 1397-1421.

36B. De helft van het leen.

...-14..: Jan Paulusz. te Dordrecht.

WIJK (N.Br.)

37. Een gezaat met timmering in Wijk, genaamd Moerkerken, op Kortslage.

20-7-1487: Willem van Wijk Willemsz. bij opdracht met lijftocht van Lutgard van Tuil, zijn vrouw.

38. 3 morgen land in Wijk, (1474: strekkend van de Wijkse Veldstraat tot de Oorderstraat), enerzijds (15..: oost): de monniken van Middelburg (1662: de domeinen van Holland), anderzijds (1474: west): Dirk Arnoutsz. van Wijk (1569: erven Hak Iwijnsz. van Oudheusden), (1569: jaarlijks een gedeelte van 15 pond waardig).

...-14..: Nikolaas Spiering Nikolaasz.

23-2-1474: Willem van Wijk.

24-3-1484: Elisabeth van Wijk.

...-15..: Arnout Lonisz.

12-10-1551: Jan Moll Hendriksz. bij overdracht door Cornelis van Wijk. -3-1569: Jan Moll bij dode van Jan, zijn vader, waarna overdracht aan Lambert Hubertsz., LRK 289 c. Wijngaarden fol. lv-2.

...-1569: Lambert Hubertsz. te Heusden vermeld, LRK 340 fol. 172.

30-6-1612: Pieter van Rithoven Hendriksz. voor Machteld Cleynaal, zijn vrouw, wier vader Werner zoon was van Karel Cleynaal, gehuwd met Machteld van der Daasdonk, terwijl Mach-

teld Cleynaal ook dochters dochter van Willem van Wijk en zusters dochter van Elisabeth de Kok van Neerijnen was, bij verzuim, 2072.

19-9-1613: Hubert van der Plas Lambertsz., waarna overdracht aan Cornelis Blankart.

26-3-1628: Werner van Rithoven Pietersz., 2073.

26-8-1639: Jan Blankart, 2073.

13-6-1658: Aleid Blankart.

39. 1½ morgen land in Wijk, oost: de abt van Middelburg (1662: de domeinen van Holland), west: Arnout van Wijk Persijnsz. (1569: Lambert Hubertsz.; 1662: erven Nikolaas Blankart; 1662: Adriaan van de Merwede), strekkend tot de straat (1569: van de Veldstraat; 1761: de St. Anthonieput; 1569: tot erven Gijsbert de Graaf Adriaansz.), (1761: zijnde een gedeelte van 8 morgen, oost: de weduwe van Andries Kopenaar; 1776: Gijsbert Sluymmer; west: de verkopers; 1776: de weduwe van de heer Rietveld; zuid: de Aalburgse steeg, noord: de Veldstraat), (1569: jaarlijks een gedeelte van 15 pond waardig).

De beleningen zijn gelijk aan nr. 38 tot:

8-5-1655: Koenraad Lintworm.

7-12-1662: Simon Lintworm Koenraadsz.

29-8-1761: Cornelis Schimmelpenning, schepen van Heusden, zoals hem in 1743 verkocht door erven Francina Buys, weduwe van Matthijs Smits en Jacob Lange, II pp. 112-113.

31-10-1767: Willem Becol te Heusden voor Pieter Kuipers, schepen aldaar, bij dode van Cornelis Schimmelpenning, II pp. 147-150.

30-5-1776: Wilhelmus Leemans, predikant te Rijswijk in het land van Altena, voor Anna Margaretha Kuipers, weduwe van Cornelis Schimmelpenning, oud-burgemeester van Heusden, bij dode van Pieter, haar broer, bij verzuim, waarna overdracht aan Zweer Bouman en Arnout Vos, bouwlieden te Wijk, waarna overdracht aan Wilhelmus Leemans zelf, gehuwd met Josina Slingsby, II p. 196.

26-6-1776: Jan de Waal te Wijk bij overdracht door Wilhelmus Leemans, II.

ZWIJNDRECHT

40. De helft van een achtste van het ambacht en gevolg van Zwijndrecht zoals kerkgift, wiel, uiterdijk, ruigte binnen- en buitendijks, gedeeld in het ambacht van Arnout van Schoonhout.

3-11-1388: Zeger Florisz., LRK 50 fol. 282v nrs. 1806-1807.

1-11-1488: Heer Hendrik van Slingeland, Familie Van Slingeland, nrs. 755 en 756.

2-3-1503: Cornelis van Slingeland Hendriksz., Familie Van Slingeland, nrs. 755 en 756.

ZIJDWINDE (ZUIDEWIJN-CAPELLE)

41. 9 gaarden land in het ambacht van de Zijdwinde in de inlaag, strekkend van de straat tot de uiterdijk, gelegen bij de Maas en Hagenoord (1521: west: erven Willem van Gent, oost: Hadenoord, noord: de uiterdijk, zuid: de oude straat), (1472: jaarlijks 15 s. waardig).

16-11-1469: Heer Gerard van Gent.

...-1472: Heer Gerard van Gent, pastoor van Alblas, vermeid, LRK 283 fol. 148v.

12-6-1472: Willem van Ammerzoden, waarna overdracht aan Willem van Kapelle.

19-4-1476: Jan van Wijtvliet en Joris Pietersz. gezamenlijk, waarna overdracht aan Joris Pietersz.

...-1483: Willem van Gent.

Het leen 41 gesplitst in 41A en 41B.

41A. 4½ gaarden land in het ambacht van de Zijdwinde.

24-11-1521: Agatha van Gent vermeld, LRK 286 fol. 199v.

41B. 4½ gaarden land in het ambacht van de Zijdwinde, die meestal onder water staan.

24-11-1521: Mr. Cornelis van Gent Willemsz. vermeld, LRK 286 fol. 199v.

ONBEKEND¹

42. 6 morgen land in de Merwede.

...-14..: Pieter, zoon van Jan Grootte.

...-14..: Koenraad, dochter van Koenraad van Heisterbach.

43. Een halve hoeve land, oost: erven Hein Duuk, west: Jan van den Hil.

18-10-14..: Aan de erven van Matthijs Pietersz. te Almkerk ten eigen gegeven door heer Daniel.

44. Een halve korentiende.

...-1419: Hugo Boey heer Hugenz., als getuige vermeld 1417.

...-14..: Jan Boey.

45. Een leen.

...-1...: Jacob van Rijsoord, ridder.

46. Een leen.

...-14...: Jan die Jonge, als getuige vermeld 1413.

Getuigen bij leenakten van de Merwede, van wie geen belening bekend is:

1337: Dammas Lichtvoet Gerardsz.

1394: Arnout van der Dussen, ridder, baljuw van Zuid-Holland; Lude Hendriksz.

1487: Robert Jacob Hugenz.; Adriaan Dulsch Gerardsz.

LEEN VAN TOLLOISEN

KRUISKERK

47. 9 morgen land in het ambacht van Kruiskerk, west: de leenman met leen van de Merwede, oost: Jan Nikolaas Woutersz. (1472: enerzijds: Michiel Tielmansz., anderzijds: erven Hendrik Zegersz.).

¹ Deze lenen kunnen zowel in de ambachten van de Merwede, Wioldrecht als elders gelegen hebben.

1-3-1384: Jan Tolnaar Zegersz.¹

25-6-1472: Zeger van Kruiskerk Jansz. bij dode van Jan Zegersz., zijn vader.

20-5-1488: Tielman Oom Jacobsz. bij overdracht door Willem Engbertsz. voor Geertuida, dochter van Zeger Tolnaar Jansz., diens vrouw.

Getuigen bij leenakten van Tolloisen, van wie geen belening bekend is:

1384: Michiel Hendriksz., Tielman Woutersz.

1472: Simon Dirksz. van Molenaarsgraaf.

LEEN VAN NIKOLAAS VAN DER MERWEDE

WIELDRECHT

48. De tiende in het ambacht van Wieldrecht, strekkend tot de Maas zuidwaarts tot het land van de vrouwe van Putten, oost: wijlen Costijn die Rode, west: wijlen Pieter Banoc.

22-9-1356: Hessel Arnoutsz. bij overdracht door Hendrik van Heeswijk, heren van Putten en Strijen, inv. 1 fol. 250v.

Getuigen bij de leenakten: Jan van Boemele, Nikolaas Arnoutsz.

N.B.: In het leenregister van de Merwede kwam nog het volgende transport voor:

31-3-1410: Simon van Besanten Jansz., Dammas die Hont Hendriksz., Jan Hugo Dirksz. en Willem Arnoutsz., schepenen van Dordrecht, bevestigen de overdracht van 5 morgen 1½ hont land met huis, berg en timmering in het ambacht van de Merwede, waarvan 2½ morgen 1½ hont met de steeg strekkende van de Graaf tot Dirk Willemsz.' s uiterdijk, oost: Hendrik Koenraadsz., west: Gerard van Nesse, en 2½ morgen strekken van de Graaf tot het schoor, oost: Gerard van Nesse, west: Gerard van Midveld, door Dirk Gerardsz. uit het ambacht van de Merwede aan Willem Bildersz. uit het ambacht van Tolloisen, bevestigd door Herbaren Florisz. en Gillis die Vrieze Pietersz., heemraders in de Merwede.

¹ Gedrukt: Balen, p. 51.

